

OPŠTI USLOVI ZA OSIGURANJE DOMAĆINSTVA (ABH Standard 2009)

I Osiguranje stvari

- Član 1. Osigurane stvari i troškovi
- Član 2. Osigurani rizici i štete
- Član 3. Područje važenja osiguranja
- Član 4. Obaveze ugovarača osiguranja pre nastanka osiguranog slučaja
- Član 5. Obaveze ugovarača osiguranja nakon nastanka osiguranog slučaja
- Član 6. Osigurana vrednost
- Član 7. Naknada štete
- Član 8. Podosiguranje
- Član 9. Isplata naknade štete, ponovna nabavka
- Član 10. Postupak veštačenja

II Osiguranje od odgovornosti

- Član 11. Osigurani slučaj
- Član 12. Predmet osiguranja
- Član 13. Osigurani štetni događaji
- Član 14. Lica koja su obuhvaćena osiguranjem
- Član 15. Mesto osiguranja
- Član 16. Vreme trajanja osiguranja
- Član 17. Naknada iz osiguranja
- Član 18. Isključenja iz osiguranja
- Član 19. Obaveze ugovarača osiguranja nakon nastanka osiguranog slučaja

III Prilagođavanje vrednosti

I OSIGURANJE STVARI

Član 1.

Osigurane stvari i troškovi

- 1. Osigurane stvari
- 1.1. Osiguran je celi sadržaj stana:
  - 1.1.1. u vlasništvu ugovarača osiguranja, bračnog ili vanbračnog druga, dece i drugih rođaka koji žive u zajedničkom domaćinstvu i
  - 1.1.2. tuđe stvari, osim onih od zakupca, podstanara i gostiju kojima je pružen smeštaj uz naknadu, ako naknada štete ne može da se ostvari na osnovu nekog drugog osiguranja.
- 1.2. U sadržaj stana se ubrajaju:
  - 1.2.1. sve pokretne stvari koje su namenjene ličnoj upotrebi ili potrošnji. U sadržaj stana se ne ubrajaju: motorna vozila svih vrsta i pripadajuće prikolice, motocikli, motorni čamci i jedrilice zajedno s priborom, letelice i roba kojom se trguje.
  - 1.2.2. novac i sve što ima vrednost novca, štedne knjizice, nakit, dragu kamenje, plemeniti metali, zbirke poštanskih maraka i kovanica. Za rizik provalne krade, u skladu sa vrstom spremišta, postoje granice naknade štete (vidi član 2., tačka 4.2.3.).
  - 1.2.3. Sledеći delovi objekta i pribor:
    - boje, tapete, pločice, podne, zidne i plafonske obloge, uređaji za grejanje, sanitarna oprema i armature. Isto se ne ubrajaju u sadržaj stana ako se nalaze u kući za jednu ili dve porodice, pri čemu je vlasnik stana ujedno i vlasnik zgrade.
    - ostakljenja (i plastična stakla) osiguranih prostorija, osim zajedničkih prostorija u skladu sa odredbama člana 3., tačka 2.3., do površine od 5 m² po pojedinoj površini ili elementu.
  - 1.2.4. U sadržaj stana se ne ubrajaju: stakleni plafoni i međuetažne konstrukcije, stakleni podovi, staklenici, nadstrešnice i krovovi od stakla i plastike.
  - 1.2.5. nameštaj tuđih soba kod pružanja smeštaja koje nije deo obrta;
  - 1.2.6. antene na mestu osiguranja i na otvorenom.
- 2. Osigurani troškovi
  - 2.1. Osigurani su troškovi prouzrokovani razumnim pokušajem ugovarača osiguranja da spreči nastupanje osiguranog slučaja odnosno da se ograniče i umanje njegove štetne posledice, čak i onda ako su ti pokušaji ostali bezuspešni.
  - 2.2. Dodatno sa sumom osiguranja na prvi rizik u visini od 5% sume osiguranja koja je ugovorena na polisi za osiguranje domaćinstva osigurani su svi sledeći troškovi:
    - 2.2.1. troškovi gašenja požara su troškovi suzbijanja požara, osim troškova u skladu sa odredbama tačke 2.3;

2.2.2. troškovi pomeranja i zaštite su troškovi koji nastaju kada se zbog obnove ili ponovne nabavke osigurane stvari moraju pomerati, menjati ili zaštiti druge stvari;

2.2.3. troškovi rušenja i raščišćavanja su troškovi aktivnosti na mestu osiguranja ako se odnose na osigurane stvari i to troškovi rušenja ostataka delova koji su oštećeni i raščišćavanja uključujući sortiranje ostataka i otpada;

2.2.4. troškovi odvoza su troškovi pregleda, odvoza, obrade i deponovanja osiguranih stvari koje su oštećene zbog osiguranog slučaja;

2.2.5. troškovi čišćenja su troškovi čišćenja osiguranih prostorija posle osiguranog slučaja;

2.3. Kod provalne krade i pljačke osigurani su:

2.3.1. troškovi obnove oštećenih ili ponovne nabavke ukradenih delova objekta ili adaptacije osiguranih prostorija, osim zajedničkih prostorija u skladu sa odredbama člana 3., tačka 2.3;

2.3.2. troškovi promene brava na vratima osiguranih prostorija osim na vratima zajedničkih prostorija u skladu sa odredbama člana 3., tačka 2.3., osigurani su na sumu osiguranja od 375 evra u dinarskoj protivvrednosti na prvi rizik.

2.4. Troškovi privremenog smeštaja

2.4.1. Ako se zbog osiguranog slučaja osigurani stan u potpunosti ili delimično više ne može da koristi, onda GRAWE naknadije vrednost zakupa za deo stana koji ne može da se koristi, ako od ugovarača osiguranja ne može da se zahteva korišćenje neoštećenog dela stana.

2.4.2. Kao vrednost zakupa uzima se zakonski ili uobičajeni zakup u tom mestu za stanove iste vrste, veličine i položaja. Naknada se ograničava na štetu koju je ugovarač osiguranja dokazano pretrpeo.

2.4.3. Gubitak zakupa naknadije se samo do kraja meseca od kojeg stan može ponovo da se koristi, a najviše za šest meseci po nastanku štete.

2.5. Nisu osigurani:

2.5.1. troškovi koji su bili prouzrokovani narušavanjem zdravlja pri ispunjavanju dužnosti spašavanja;

2.5.2. troškovi usluga vatrogasaca ili drugih lica koja rade u javnom interesu ili po službenom nalogu.

Član 2.

Osigurani rizici i štete

Osigurani rizici

1. Požarni rizici

1.1. Požar je vatra koja se uz štetno delovanje širi sopstvenom snagom (vatra koja prouzrokuje štetu).

Nisu osigurane:

štete zbog izlaganja otvorenoj vatri, tinjanja i štete na električnim uređajima zbog uticaja električne energije.

1.2. Udar groma je neposredan uticaj snage ili toplove groma na stvari (direktan udar groma).

Nisu osigurane:

štete na električnim uređajima zbog previsokog napona ili indukcije zbog udara groma ili atmosferskih pražnjenja (indirektan udar groma).

1.3. Eksplozija je iznenadna sila koja nastaje zbog naglog širenja plinova ili para.

1.4. Pad letelice je pad ili udar vazdušne ili svemirske letelice, satelita, njenih delova ili tereta.

2. Elementarne nepogode

2.1. Oluja je vjetar koji je uslovjen klimatskim promenama čija brzina na mestu osiguranja iznosi više od 62 km/h.

Za utvrđivanje brzine u pojedinom slučaju merodavna je informacija Državnog hidrometeorološkog zavoda.

2.2. Grad je padavina koja se sastoji od nepravilnih zrnaca leda.

2.3. Pritisak snežnih masa je uticaj sile zbog prirodno nakupljenih masa snega ili leda koje miruju.

2.4. Odron/udar kamenja je odvajanje i pad kamenja na terenu koji je uslovjen geološkim pojавama.

2.5. Klizanje tla je pomeranje mase tla ili kamenja na klizištu koje se nalazi ispod površine.

2.6. Nisu osigurane, čak ni kao neizbežna posledica, štete zbog:

- lavina ili vazdušnog pritiska od lavina, olujne plime, visokog vodostaja, poplave ili naplavina;

- uticaja struje ili pritiska vazduha vazdušnih ili svemirskih letelica;

- padavinske vode (npr. kiše) i zbog njih prouzrokovana začepljenja.

Štete koje nastanu zbog vode od otapanja ili padavina osigurane su ako voda prodre u zgradu tako što su čvrsti delovi zgrade ili uredno zatvoreni prozori ili spoljni vrata oštećeni ili uništeni zbog štete.

- pomeranja mase tla ili kamenja koje je prouzrokovano građevinskim ili rudarskim aktivnostima;

- ulegnuća tla;

- trajnog uticaja vremenskih prilika ili okoline.

3. Izlivanje vode
- 3.1. Osigurane su štete na stvarima koje su nastale zbog neposrednog delovanja vode koja se izlila iz vodovodnih i kanalizacionih cevi kao i cevi kućnog grejanja, sanitarnih armatura ili priključenih uređaja.
- 3.2. Osigurane su i štete zbog uticaja mraza na uređaje za grejanje, sanitarnu opremu, sanitarne armature ili priključene uređaje koji u skladu sa odredbama iz člana 1., tačka 1.2.3. spadaju u sadržaj stana.
- 3.3. Nisu osigurate:
- štete zbog podzemnih voda, visokog vodostaja, poplave, naplavina zemljишta, uticaja vode od padavina i time prouzrokovanih zastoja, štete zbog truljenja drveta, ili nastajanja gljivica.
4. Provalna krađa (ili pokušaj provalne krađe), obična krađa, pljačka i vandalizam
- 4.1. Provalnom krađom se smatra krađa kojom provalnik uđe u osigurane prostorije:
- razbijanjem vrata, prozora ili drugih delova objekta;
  - uz savladavanje otežavajućih okolnosti kroz otvore koji nisu namenjeni za ulaz;
  - kradom i odnese stvari iz osiguranih prostorija;
  - otvaranjem brava uz pomoć alata i lažnih ključeva;
- Lažni ključevi su ključevi koji su izrađeni protivzakonito.
- 4.1.5. pomoću pravih ključeva do kojih je došao provalnom krađom u prostorije koje nisu osigurane ili uz primenu fizičke sile na licima ili uz pretnju silom (otimanje ključa).
- 4.2. Provalnom krađom u zatvoreno spremište smatra se krađa kada provalnik:
- u skladu sa odredbama tačke 4.1. uđe i provali u spremište uz pomoć alata ili ga otvor už pomoć lažnih ključeva;
  - otvor spremište s pravim ključevima do kojih je došao provalnom krađom u prostorije koje nisu osigurane ili otimanjem ključeva.
- 4.2.3. Za novac i sve što ima vrednost novca, štedne knjižice, nakit, dragi kamenje i plemenite metale, zbirke poštanskih maraka i kovanica važe sledeće granice odštete:
- 4.2.3.1.U delovima nameštaja, čak i ako su zaključani, ili u sefu bez oklopne zaštite ili izvan spremišta
- za novac i sve što ima vrednost novca i štedne knjižice 2.000 evra u dinarskoj protivvrednosti, od toga ako su izvan spremišta 375 evra u dinarskoj protivvrednosti;
  - za nakit, dragi kamenje i plemenite metale, zbirke poštanskih maraka i kovanica 10.000 evra u dinarskoj protivvrednosti, od toga ako su izvan spremišta 2.500 evra u dinarskoj protivvrednosti;
- 4.2.3.2.u zatvorenom čeličnom trezoru otpornom na vatru (težine najmanje 100 kg) 20.000 evra u dinarskoj protivvrednosti;
- 4.2.3.3.u zatvorenom trezoru (težine iznad 250 kg) sa većim stepenom sigurnosti od stepena sigurnosti koji je opisan u odredbama iz tačke 4.2.3.2. ili u zatvorenom zidnom sefu koji ima bar zaštitnu bravu 75.000 evra u dinarskoj protivvrednosti.
- 4.2.4. Ove granice naknade važe i onda kada postoji više osiguranja domaćinstva za isto domaćinštvo.
- 4.3. Obična krađa
- Običnom krađom smatra se krađa kod koje lopov ukrade stvari, a da pritom nije počinio provalnu krađu u skladu sa odredbama iz tačaka 4.1. ili 4.2.
- Naknada za novac i sve što ima vrednost novca ograničena je na 375 evra u dinarskoj protivvrednosti, a za ostali sadržaj stana na 1.500 evra u dinarskoj protivvrednosti.
- 4.4. Pljačka
- Pljačkom se smatra oduzimanje ili prisilna predaja stvari uz pretnju fizičkom silom ili njenom primenom na ugovarača osiguranja, licima koje žive s njim u domaćinstvu ili drugim licima koja su opravdano prisutna u osiguranim prostorijama.
- 4.5. Vandalizam
- Osigurane su štete koje počinitelj prouzrokuje na osiguranim stvarima namernim uništavanjem ili oštećenjem posle ulaska u osigurane prostorije učinjenom provalom u skladu sa odredbama tačaka 4.1.1. do 4.1.5.
- 4.6. Posebna uključenja
- 4.6.1. Troškovi zamene brava koji su nastali zbog zlonamernog oštećenja brava na ulaznim vratima osiguranih prostorija ili ulaznim vratima na osigurano zemljište osigurani su osiguranom sumom do 375 evra u dinarskoj protivvrednosti na prvi rizik.
- 4.7. Nisu osigurane štete koje nastanu namernim radnjama lica koja žive u zajednici s ugovaračem osiguranja.
5. Lom stakla
- 5.1. Osigurane su štete koje nastanu zbog loma na staklenim površinama zgrade (član 1., tačka 1.2.4.), zidnim ogledalima te staklu na nameštaju i slikama.
- 5.2. Nisu osigurate:
- 5.2.1. štete na malim ogledalima, optičkim staklima, staklenom posudu, šupljim staklenim predmetima, telima za rasvetu, staklenoj opuci, plastičnom staklu, površinama za kuvanje kao i staklu na mašinama, uređajima i slično;
- 5.2.2. štete koje su nastale samo od grebanja ili razdvajanja ivica, površine stakla ili folija, boja, natpisa ili obloga kao i presvlake poleđine ogledala;
- 5.2.3. štete na okvirima;
- 5.2.4. štete koje nastanu pri postavljanju, vađenju ili transportu stakla;
- 5.2.5. štete koje nastanu zbog aktivnosti koje se izvode na staklu ili okvirima. Štete zbog radova čišćenja su osigurane.
6. Osigurane štete
- Osigurane su imovinske štete koje nastanu:
- 6.1. zbog neposrednog uticaja osiguranog rizika (štetnog događaja);
- 6.2. kao neizbežna posledica štetnog događaja;
- 6.3. zbog gubitka stvari zbog štete.
7. Štete koje nisu osigurate
- Nisu osigurane štete koje nastanu zbog neposrednog ili posrednog uticaja:
- 7.1. ratnih zbivanja bilo koje vrste, sa objavom rata ili bez nje, uključujući svaku upotrebu sile neke države, političkih ili terorističkih organizacija;
- 7.2. unutrašnjih nemira, građanskog rata, revolucije, pobune, ustanka;
- 7.3. svih vojnih ili službenih mera koje su povezane sa navedenim događajima (tačke 7.1. i 7.2.);
- 7.4. zemljotresa ili drugih vanrednih prirodnih katastrofa;
- 7.5. nuklearne energije, radioaktivnih izotopa ili jonizujućeg zračenja.
- Ugovarač osiguranja je dužan da dokaže da šteta nije ni posredno ni neposredno povezana sa događajima koji su navedeni u tačkama 7.1. do 7.5. i njihovim posledicama.

Član 3.

Područje važenja osiguranja

1. Sadržaj stana osiguran je u osiguranim prostorijama koje su navedene na polisi (mesto osiguranja).
2. U kućama za više porodica osiguranim prostorijama se smatraju:
- 2.1. stan ugovarača osiguranja;
- 2.2. oni delovi u podrumima, šupama, garažama i slično koje ugovarač osiguranja isključivo koristi.
- U ovim prostorijama osigurani su:
- nameštaj, police, alat, bicikli, pribor za motorna vozila, pribor za putovanja i sport, gumeni čamci, rublje, životne namirnice, zalihe kućnih potrepština, uređaji za hlađenje i pranje, gorivo i ostale tavanske i podrumske starudije.
- 2.3. Osiguranim prostorijama se smatraju zajedničke prostorije kao što su potkrovila, stepeništa, hodnici, spremišta i sl.
- U ovim prostorijama osigurani su:
- vrtni nameštaj, vrtni uređaji, invalidska kolica, dečja kolica, rublje, bicikli učvršćeni za nepokretne delove objekta.
3. U kućama za jednu ili dve porodice osiguranim prostorijama se smatraju:
- 3.1. sve prostorije koje koristi ugovarač osiguranja, uključujući nadograđene delove;
- 3.2. prateći objekti na mestu osiguranja kao i vrtnе kućice, šupe, garaže i sl.
- U ovim prostorijama osigurani su:
- nameštaj, police, alat, bicikli, pribor za motorna vozila, pribor za putovanja i sport, gumeni čamci, rublje, životne namirnice, zalihe kućnih potrepština, uređaji za hlađenje i pranje, gorivo kao i ostale tavanske i podrumske starudije.
4. Osiguranje u inostranstvu
- U Evropi ili u vanevropskoj, sredozemnoj zemlji osigurane su:
- stvari koje su deo sadržaja stana, a koje su privremeno, ali ne duže od 6 meseci, smeštene u objektu. Ovo osiguranje u inostranstvu ograničeno je na 10% sume osiguranja odnosno, na 10% svih granica naknade (naročito član 1., tačka 2.2.6. i član 2., tačka 4.2.3.) i važi samo ako odšteta ne može da se ostvari na osnovu nekog drugog osiguranja.
- Ovo osiguranje u inostranstvu ne važi za druga prebivališta ugovarača osiguranja, a ni za štete zbog obične krađe. Štete zbog pljačke osigurane su u okviru ovog osiguranja i van objekata dok su štete zbog provalne krađe osigurane samo u stalno nastanjениm objektima.
5. Kod promene prebivališta u okviru države osiguranje važi za vreme selidbe, a onda i u novom stambenom prostoru ako se ugovor ne otkaže pre početka selidbe uz važenje i za dan pre početka selidbe. O promeni prebivališta potrebno je pisanim putem obavestiti GRAWE.

Član 4.

Obaveze ugovarača osiguranja pre nastupa osiguranog slučaja

1. Ako sva lica napuste osigurane prostorije, čak i na kratko vreme, onda:

- 1.1. ulazna vrata i vrata od terasa, prozori i svi drugi otvori osiguranih prostorija moraju stalno da budu pravilno zatvoreni. Uz to, postojeće brave moraju da se zaključaju. Ovo ne važi za prozore, balkonska vrata i ostale otvore kroz koje može da se uđe samo uz svladavanje otežavajućih prepreka;
- 1.2. spremišta za novac, nakit i sl. moraju pravilno da se zatvore;
- 1.3. sve dogovorene mere sigurnosti moraju u potpunosti da se primene.
2. Zidni sefovi moraju da budu ugrađeni u skladu sa propisima (100 mm betonskog sloja sa klasom čvrstoće betona B 400).
3. Ugovarač osiguranja je dužan da pravilno održava osigurane stvari. Ugovarač osiguranja se obavezuje da će odvodne cevi na mestu osiguranja držati tako da odvod bude uvek slobodan. Kod prostorija koje su ugrožene poplavom treba postaviti poklopce koji se zatvaraju u slučaju poplava da se voda ne bi vratile u osigurane prostorije i te poklopce redovno održavati.
4. Ako sva lica napuste objekat na duže od 72 sata, moraju da budu zatvoreni svi dovodi vode i primenjene odgovarajuće mere protiv nastanka šteta zbog uticaja mraza.
Odgovarajućim merama protiv šteta zbog uticaja mraza smatra se dovoljno zagrevanje uz istovremeni redovni nadzor nad prostorijama ili pravilno pražnjenje vodovodne instalacije.
Isto važi i za stanove koje napuste sva lica na duže od 72 sata. Ako je moguće, dovodne cevi u navedenim stanovima treba da budu zatvorene.
5. Ugovarač osiguranja je dužan da pravilno održava osigurane stvari.
6. Pravna posledica u slučaju neispunjavanja obaveza pre nastupa osiguranog slučaja
Ako ugovarač osiguranja ne ispuni neku od propisanih ili ugovorenih obaveza dužan je da GRAWE-u nadoknadi štetu koja je nastala zbog tog neispunjerenja.

Član 5.

Obaveze ugovarača osiguranja nakon nastupa osiguranog slučaja

1. Obaveza smanjenja štete
- 1.1. Ugovarač osiguranja je dužan, u skladu sa mogućnostima:
  - da se pobrine za očuvanje, spašavanje ili ponovno sticanje osiguranih stvari;
  - da zatraži od GRAWE-a uputstva o postupanju i da se istih i pridržava.
- 1.2. Kod gubitka štednih knjižica i hartija od vrednosti mora, bez odgađanja, da se zatraži blokada isplata i ako je moguće, da se pokrene postupak stavljanja van snage.
2. Obaveza prijave štete
Ugovarač osiguranja je dužan bez odlaganja, ali najkasnije u roku od tri dana od dana saznanja, da obavesti GRAWE o nastupu osiguranog slučaja. Štete zbog požara, eksplozije, provalne krađe, obične krađe i pljačke moraju, bez odlaganja, ali najkasnije u roku od tri dana od dana saznanja, da se prijave nadležnoj policijskoj stanici. U prijavi moraju obavezno da budu navedene sve stvari koje su uništene, oštećene ili nestale prilikom nastupa osiguranog slučaja.
3. Obaveza utvrđivanja štete
- 3.1. GRAWE-u mora, prema mogućnosti, da bude dozvoljena svaka istraga koja je potrebna za utvrđivanje postojanja njegove obaveze, iznosa ili obima naknade.
- 3.2. Ugovarač osiguranja mora da pomogne GRAWE-u u utvrđivanju štete i na njegov zahtev o sopstvenom trošku da mu dostavi sve potrebne pisane dokaze (npr. računi, zapisnici, potvrde).
- 3.3. Stanje koje je nastalo zbog štete ne sme da se menja bez saglasnosti GRAWE-a sve dok se šteta u potpunosti ne utvrdi, osim ako je takva promena potrebna zbog smanjenja štete ili služi javnom interesu.
4. Pravna posledica u slučaju neispunjavanja obaveza nakon nastupa osiguranog slučaja
Ako ugovarač osiguranja ne ispuni neku od propisanih ili ugovorenih obaveza dužan je GRAWE-u da nadoknadi štetu koja je nastala zbog tog neispunjerenja.

Član 6.

Osigurana vrednost

1. Osigurana vrednost sadržaja stana je u principu nova vrednost. Kao nova vrednost smatraju se troškovi popravki odnosno ponovne nabavke novih stvari iste vrste i kvaliteta.
2. Osnovanom vrednošću smatra se kod:
  - novca i svega što ima vrednost novca nominalna vrednost;
  - štednih knjižica iznos raspoloživih sredstava;
  - hartija od vrednosti sa službenom cenom poslednja službena cena;
  - ostalih hartija od vrednosti papira tržišna cena.

3. Kao osigurana vrednost nosioca podataka sa programima i podacima koji se nalaze na njima smatraju se troškovi popravke ili ponovne nabavke.
4. Kod stvari sa istorijskom ili umetničkom vrednošću, čiju vrednost, uopšteno uvezvi, starenje ne smanjuje, kao osigurana vrednost smatra se tržišna vrednost.
Tržišna vrednost je prodajna cena stvari koja može da se postigne na tržištu.
5. Kod utvrđivanja osigurane vrednosti ne uzima se u obzir subjektivna vrednost stvari.

Član 7.

Naknada štete

1. Posebne odredbe o naknadi
- 1.1. U slučaju oštećenja ili nestanka naknađuje se osigurana vrednost neposredno pre nastupa osiguranog slučaja.
- 1.2. Kod oštećenja se naknađuju potrebiti troškovi popravke u trenutku nastupa osiguranog slučaja (nova vrednost štete), a najviše osigurana vrednost neposredno pre nastupa osiguranog slučaja.
- 1.3. Ako je amortizovana vrednost oštećenih stvari neposredno pre nastupa osiguranog slučaja bila manja od 40% nove vrednosti, onda se naknađuje najviše amortizovana vrednost.
Amortizovana vrednost se dobija kada se od nove vrednosti oduzme odgovarajući iznos u skladu sa stanjem stvari, a naročito njenom starošću i istrošenošću.
- 1.4. Za novac i sve što ima vrednost novca, štedne knjižice i hartije od vrednosti naknađuju se troškovi ponovne nabavke, a najviše osigurana vrednost neposredno pre nastupa štete.
- 1.5. Za nosioce podataka naknađuju se troškovi popravke ili ponovne nabavke ako je popravak ili ponovna nabavka potrebna i ako do popravka ili ponovne nabavke dođe u roku od jedne godine po nastanku štete inače se naknađuje samo materijalna vrednost.
- 1.6. Za tapete, boje, zidne i podne obloge od tekstila ili plastike naknađuje se najviše amortizovana vrednost.
- 1.7. Za osigurane troškove (član 1., tačka 2.) naknađuju se stvarno nastali troškovi.
- 1.8. Za štete zbog poplave koje nastanu kao posledica građevinskih nedostataka ne isplaćuje se naknada.
- 1.9. Kod šteta zbog loma stakla ne naknađuju se samo troškovi popravka u mestu osiguranja nego i potrebiti troškovi provizornog ostakljenja i oblaganja. Dodatni troškovi, koji nastanu zbog korišćenja službe za pomoć se ne naknađuju.
2. Opštite odredbe o naknadi štete
- 2.1. Vrednost ostataka u svakom slučaju se obračunava.
- 2.2. Ako se popravkom neke stvari poveća njena osigurana vrednost u odnosu na osigurano vrednost neposredno pre nastanka štete, onda se troškovi popravki umanjuju za iznos povećanja vrednosti.
- 2.3. Za nestale stvari koje su kasnije ponovo nađene ugovoren je:
- 2.3.1. Ugovarač osiguranja je dužan da preuzme ove stvari ako to može da se zahteva.
- 2.3.2. Ako se stvari nađu po isplati naknade, ugovarač osiguranja je dužan da vrati primljenu naknadu, osim naknade za moguću manju vrednost. Stvari čije preuzimanje ne može da se zahteva treba da budu predate GRAWE-u.
- 2.4. Kod pojedinačnih stvari koje su deo neke celine ne uzima se u obzir mogući gubitak vrednosti koji nastane na neoštećenim stvarima zbog oštećenja, uništenja ili nestanka drugih stvari.
- 2.5. Ne naknađuje se štete za koje naknada može da se ostvari na osnovu nekog drugog osiguranja.

Član 8.

Podosiguranje

1. Podosiguranje postoji kada je suma osiguranja niža od osigurane vrednosti celokupnog sadržaja stana. U tom slučaju naknada koja je dobijena u skladu sa odredbama Člana 7. umanjuje se сразмерno odnosu sume osiguranja i osigurane vrednosti.
2. Ako postoji podosiguranje, onda ono važi i za osiguranje u inostranstvu, za granice naknade kod provalne i obične krađe i osigurane troškove.
3. U skladu sa odredbama člana 2., tačka 4.2.3. kod šteta zbog provalne krađe za dobijanje osigurane vrednosti dragocenosti primenjuju se maksimalno ugovorene granice visine naknade.
4. Podosiguranje se ne uzima u obzir ako ne prelazi 10% osigurane vrednosti ili ako je osiguranje ugovoren na prvi rizik.

Član 9.

Ispłata naknade štete, ponovna nabavka

1. Ugovarač osiguranja, ima pre, svega pravo:

- 1.1. kod uništenja ili nestanka na naknadu amortizovane vrednosti;
  - 1.2. kod oštećenja na naknadu amortizovane vrednosti štete.
- Amortizovana vrednost štete se prema novoj vrednosti štete odnosi kao i amortizovana vrednost prema novoj vrednosti osiguranih stvari.
2. Pravo na deo naknade štete koji prelazi isplatu opisanu u tački 1. ovog Člana, ugovarač osiguranja stiče tek kada su i u onom obimu u kojem su ispunjeni sledeći uslovi:
  - 2.1. zagarantovano je da se naknada štete u potpunosti upotrebi za popravak, odnosno ponovnu nabavku stvari iz sadržaja stana;
  - 2.2. popravak odnosno ponovna nabavka da bude izvršena u roku od jedne godine po nastanku štete.

Član 10. Postupak veštetačenja

Za postupak veštetačenja dodatno se uz odredbe iz Opštih uslova osiguranja imovine ugovara sledeće:

1. nalaz veštaka mora da sadrži i osiguranu vrednost stvari neposredno pre nastanka osiguranog slučaja kao i vrednost ostataka;
2. na zahtev jedne od ugovornih strana mora da se utvrdi i osigurana vrednost osiguranih, a neoštećenih stvari.

II Osiguranje odgovornosti

Član 11. Osigurani slučaj

1. Osigurani slučaj je štetni događaj koji nastane iz osiguranog rizika i zbog kojeg treće oštećeno lice može da zahteva naknadu štete.
2. Više štetnih događaja koji nastanu kao posledica istog uzroka smatraju se jednim osiguranim slučajem. Jednim osiguranim slučajem smatraju se i štetni događaji koji su posledica uzroka iste vrste, ako između tih uzroka postoji pravna, privredna ili tehnička povezanost.

Član 12. Predmet osiguranja

GRAWE je nakon nastupa osiguranog slučaja u obavezi:

1. da prema uslovima osiguranja preuzeme i zakonsku odgovornost ugovarača osiguranja za štetu zbog smrti, telesnih ozleda kao i oštećenja ili uništenja predmeta i imovine trećeg lica (u daljem tekstu "odgovornost");
2. da naknadi troškove koji nastanu pri utvrđivanju ili osporavanju opravdanosti odštetnog zahteva trećih lica iz Člana 17. tačka 5. ovih Uslova.
3. Kao šteta na licima se smatra smrt, telesna povreda i narušavanje zdravlja nekog trećeg lica, dok se štetom na stvarima smatra oštećenje ili uništenje, ali ne gubitak ili nestanak delova tela (pomoćne naprave za invalide).

Član 13. Osigurane štete

Osiguranjem je pokrivena odgovornost ugovarača osiguranja za štete koje prouzrokuje u svojstvu privatnog lica iz opasnosti svakodnevnog života uz izuzetak šteta koje nastanu zbog obavljanja profesionalne, preduzetničke ili neke druge delatnosti kojom privređuje i to za štete koje prouzrokuje:

1. kao vlasnik stana (ali ne kuće ili poseda) i poslodavac prema licima koja su zaposlena u domaćinstvu;
2. zbog iznajmljivanja soba u kućnoj radinosti ako za tu delatnost nije potrebna preduzetnička dozvola. Osiguranje obuhvata i odgovornost ugovarača osiguranja za štete na stvarima koje mu gosti u okviru kućne radinosti daju na čuvanje (izuzev motornih vozila i plovila) kao i odgovornost za imovinske štete u užem smislu do sume osiguranja od 730 evra u dinarskoj protivvrednosti. Imovinske štete u užem smislu su one štete koje nisu štete na licima ali ni štete na stvarima;
3. iz posedovanja ili iz korišćenja uređaja za radio i TV prijem;
4. iz posedovanja ili korišćenja bicikla bez motora;
5. iz neprofesionalnog bavljenja sportom, isključujući lov, borilačke sportove i sportove koji zahtevaju upotrebu letelica ili vozila na motorni pogon bilo koje vrste;
6. iz dozvoljenog posedovanja hladnog ili vatrenog oružja i njihove upotrebe kao sportskog rezervita ili zbog samoodbrane;
7. iz posedovanja malih životinja, osim šteta koje prouzrokuju psi;
8. iz posedovanja i korišćenja plovila bez motora osim jedrilica i modela brodova. Osigurana su i lica koja uz odobrenje vlasnika ili po njegovom nalogu upravljaju tim plovilom ili se njime prevoze.

9. iz posedovanja i korišćenja letelica bez motora koje nisu teže od 5 kg;
10. zbog zagadživanja tla i vode do 10 % osnovne sume osiguranja za domaćinstvo. Nisu osigurane štete koje nastanu kao posledica skladištenja ili korišćenja proizvoda od mineralnih ulja, a naročito ulja za ogrev.

Član 14.

Lica koja su obuhvaćena osiguranjem

Osiguranjem su obuhvaćene odgovornosti iste vrste za štete koje prouzrokuju:

1. bračni ili vanbračni drug ugovarača osiguranja koji s njim živi u zajedničkom domaćinstvu;
2. maloletna deca (takođe i unuci, usvojena deca, štićenici i pastorčad) ugovarača osiguranja, njegovog bračnog druga ili životnog suputnika. Odgovornost dece je obuhvaćena osiguranjem do navršene 25. godine života osim ako ne žive u odvojenom (sopstvenom) domaćinstvu i ne raspolažu redovnim ličnim primanjima;
3. lica koja na osnovu ugovora ili dobrovoljno rade u domaćinstvu ugovarača osiguranja.

Član 15.

Mesto osiguranja

Osiguranjem su obuhvaćeni osigurani slučajevi koji nastanu na području Evrope ili u nekoj od vanevropskih, sredozemnih država.

Član 16.

Trajanje osiguranja

1. Osiguranjem je obuhvaćena odgovornost za štete koje nastanu za vreme trajanja osiguravajućeg pokrića.
2. Osigurani slučaj koji nastane za vreme trajanja osiguravajućeg pokrića, a čiji uzrok potiče iz vremena pre početka osiguravajućeg pokrića pokriven je osiguranjem samo onda ako ugovaraču osiguranja ili osiguraniku do početka važenja osiguravajućeg pokrića nije bio poznat ili nije mogao da bude poznat uzrok iz kojeg potiče osigurani slučaj.
3. Kod šteta na licima koje nastupaju postepeno, a u slučaju da nije moguće utvrđivanje vreme nastanka štete, smatra se da je šteta nastala onda kada je prvi put lekarskim nalazom utvrđen početak bolesti.

Član 17.

Naknada iz osiguranja

1. Najviši iznos obaveze GRAWE-a po jednom osiguranom slučaju (suma osiguranja) za štete na licima i štete na stvarima iznosi 75.000 evra u dinarskoj protivvrednosti.
2. Suma osiguranja predstavlja najveći iznos obaveze GRAWE-a po jednom osiguranom slučaju, pa i onda kada za štetu odgovara više lica ili ako je kod jednog ili više osiguravajućih društava zaključeno više osiguranja za isto domaćinstvo.
3. GRAWE sarađuje u deponovanju zbog osiguranja naknade štete koju bi ugovarač osiguranja bio dužan da deponuje na osnovu zakonskih propisa ili sudske odluke i to najviše do iznosa njegove obaveze za naknadu štete.
4. Osiguranjem je obuhvaćena i naknada troškova pravne zaštite. Osiguranjem su obuhvaćeni troškovi parničkih i vanparničkih postupaka kod utvrđivanja i osporavanja odštetnog zahteva trećih lica, čak i onda ako se dokaže da odštetni zahtev nije bio osnovan. Osiguranjem su obuhvaćeni i troškovi branioca u kaznenom ili disciplinskom postupku samo ako je GRAWE izričito prihvatio da će snositi ove troškove.
5. Ako je ugovarač osiguranja protivi predlogu GRAWE-a da se zahtev za naknadu štete reši nagodbom, GRAWE nije u obavezi da plati razliku naknade, kamate i dodatne troškove koji su nastali nakon toga što je ugovarač osiguranja primio preporučeno pismo GRAWE-a kojim ga obaveštava da je zbog naplate potraživanja oštećenika stavio ugovaraču osiguranja na raspolaganje iznos koji je predložio u nagodbi.

Član 18.

Isključenja iz osiguranja

Osiguranje se ne odnosi na:

1. odštetne zahteve koji na osnovu ugovora ili datog obećanja prelaze obim zakonom određene odgovornosti ugovarača osiguranja;
2. štete koje osigurana lica namerno ili protivzakonito prouzrokuju trećim licima. Namernom radnjom se smatra radnja ili propust kod

- koje se nastanak štete uz veliku verovatnoću morao očekivati, a uprkos tome je radnja ili propust učinjen.
3. štete koje nastanu zbog posrednog ili neposrednog uticaja nuklearne energije.
  4. štete koje ugovarač osiguranja ili lica koje rade po njegovom nalogu prouzrokuju držanjem ili korišćenjem:
    - 4.1. letelica;
    - 4.2. naprava za letenje izuzev modela iz člana 13. tačka 9;
    - 4.3. motornih vozila i ostalih priključnih vozila i naprava koje imaju ili moraju da imaju službenu registraciju. 5. Štete koje su prouzrokovane:
    - 5.1. ugovaraču osiguranja;
    - 5.2. članu porodice ugovarača osiguranja. Članom porodice smatra se bračni ili vanbračni drug ugovarača osiguranja, deca i roditelji, roditelji bračnog ili vanbračnog druga, pooočim i pomajka, očuh i mačeha, braća i sestre ako sa ugovaračem osiguranja žive u zajedničkom domaćinstvu. 6. Osiguranje se ne odnosi na štete:
    - 6.1. na predmetima koje ugovarač osiguranja ili lica koja rade u njegovom domaćinstvu uzmu u najam, pod "leasing", zakup ili na čuvanje (izuzev stvari gostiju na noćenju po Članu 12. tačka 2.);
    - 6.2. na pokretnim stvarima koje nastanu na njima ili sa njima za vreme upotrebe, odnosno zbog njihove upotrebe, prevoza, obrade ili drugih radnji;
    - 6.3. na onim delovima nekretnina na kojima se direktno obavlja obrada, koje se koriste ili su na drugi način deo neke delatnosti. 7. Osiguranje se ne odnosi na štete na stvarima zbog postupnih emisija ili sličnih delovanja kao i temperature, gasova, pare, tečnosti, vlage i neatmosferskih padavina (dima, čađi, prašine i sl.).

Član 19.

Obaveze ugovarača osiguranja nakon nastanka osiguranog slučaja

1. Ugovarač osiguranja je dužan da preduzme sve propisane, ugovorene i ostale potrebne radnje koje služe utvrđivanju uzroka, toka i posledica osiguranog slučaja i ograničenju posledica nastale štete.
2. Ugovarač osiguranja je dužan bez odlaganja, ali najkasnije u roku od tri dana od dana saznanja, da obavesti GRAWE o nastanku osiguranog slučaja. Ugovarač osiguranja je dužan:
  - 2.1. da prijavi osigurani slučaj;
  - 2.2. da prijavi podneseni zahtev za naknadu štete;
  - 2.3. da prijavi prijem presude ili pokretanje kaznenog, upravnog ili disciplinskog postupka protiv ugovarača osiguranja ili osiguranika;
  - 2.4. da prijavi GRAWE-u sve mere trećih lica zbog sudskog ili vansudskog ostvarenja zahteva za naknadu štete.
3. Ugovarač osiguranja je dužan da pomaže GRAWE-u kod utvrđivanja, poravnavanja ili otklanjanja štete.
  - 3.1. Ugovarač osiguranja je dužan da opunomoći advokata (branioca, pravnog zastupnika) kojeg odredi GRAWE, da mu pruži sve potrebne informacije i prepusti mu vođenje postupka.
  - 3.2. Ako ugovarač osiguranja ne može da se pravovremeno odazove na poziv GRAWE-a, obavezuje se da će u propisanom roku preuzeti

- 3.3. sve potrebne radnje u vezi sa parnicom (takođe i ulaganje žalbe na presudu).
4. Ugovarač osiguranja ne sme bez prethodnog odobrenja GRAWE-a delimično ili potpuno da prizna odgovornost za štetu.
5. Za ispunjenje ovih obaveza odgovorna su sva lica koja su obuhvaćena osiguranjem.
6. Potraživanje iz ugovora o osiguranju ne sme da se ustipi niti da se založi pre konačnog utvrđivanja njegove osnovanosti i iznosa, bez izričitog pisanih odobrenja GRAWE-a.
7. Osiguravač je ovlašćen u ime ugovarača osiguranja da daje sve izjave koje smatra korisnim za odbranu od neosnovanih ili prekomernih zahteva za naknadu štete.

III Prilagođavanje vrednosti

Za sumu osiguranja, odnosno osnovicu za izračun premije i premiju ovog ugovora o osiguranju izričito se ugovara očuvanje vrednosti na osnovu indeksa potrošačkih cena koji objavljuje Zavod za statistiku, kao što sledi:

1. Početni indeks:
Za izračun prilagođavanja vrednosti merodavan je početni indeks. Početni indeks je onaj indeks potrošačkih cena koji je bio objavljen četiri meseca pre početka osiguranja (npr: ako je početak osiguranja u mesecu maju, onda je početni indeks onaj za mesec januar). Početni indeks se navodi se na polisi unosom odgovarajućeg meseca (npr: „vrednost osigurana na osnovu indeksa potrošačkih cena mesec / godina“).
2. Vreme kada se provodi prilagođavanje vrednosti:
Na polisi se navodi dospeće premije. Prilagođavanje vrednosti vrši se na svako dospeće godišnje premije.
3. Način izračunavanja:
„Indeksom u trenutku dospeća“ smatra se onaj indeks potrošačkih cena koji je bio objavljen četiri meseca pre svakog dospeća godišnje premije. Suma osiguranja odnosno osnovica za izračun premije i premija povećavaju se ili umanjuju kod dospeća godišnje premije srazmerno promeni aktuelnog indeksa u trenutku dospeća u odnosu na prethodni indeks u trenutku dospeća.
Kod izvršenja prvog prilagođavanja vrednosti iznosi se povećavaju ili umanjuju srazmerno promeni aktuelnog indeksa u trenutku dospeća u odnosu na početni indeks.
Ugovarač osiguranja mora pisanim putem da bude obavešten o procentu povećanja ili smanjenja kod svakog prilagođavanja vrednosti.
4. Zameni za indeks:
Ako se ugovoren indeks zameni nekim drugim indeksom ili se više uopšte ne izračunava i ne objavljuje, onda se on zamenjuje indeksom koji je službeno određen umesto njega.

Upravni odbor GRAWE-a je usvojio ove uslove na sednici održanoj dana 20.03.2009. godine, a primenjuju se od 27.04.2009. godine.

Predsednik Upravnog odbora
Christoph Czettl